Ålands landskapsnämnds

framställning till Ålands landsting med förslag

N:o 31/1948. till landskapslag om trafik med motorfordon i

landskapet Åland.

Vid plenum den 27 februari 1946 beslöt Landstinget med anledning av landstingsmannen Elis Anderssons m.fl:s petition om åtgärder för ändring av landskapslagen om trafik med motorfordon i landskapet Åland, utfärdad den 29 juni 1940, giva landskapsnämnden i uppdrag "att i av petitionärerna påyrkat avseende underkasta gällande landskapslag om trafik med motorfordon i landskapet Åland en ingående granskning samt att till landstinget inkomma med sådant förslag till ny lagstiftning eller ändring av landskapslagen, som av omständigheterna betingas." I förenämnda petition säges bl.a.:

"Landskapslagen om trafik med motorfordon i landskapet Åland av den 29 juni 1940 har under den tid lagen varit i kraft i många avseenden visat sig otillfredsställande. Omständigheter, som bl.a. bidragit härtill äro trafikens utveckling under de gångna åren, de tekniska framsteg, som gjorts sedan lagen trädde i kraft, av kristiden vållade svårigheter för trafikens upprätthållande samt vissa bristfälligheter, vilka från början vidlådde nämnda lag. Det vore för den

skull på sin plats, att lagstiftningen på detta område underkastades revision så att den i görligaste mån skulle fylla sin uppgift att fr och ändamålsenlig utveckling och bringas å nivå med tidens krav. ja en sund och modern teknik. Undertecknade vilja i sådant avseende främst fästa landstingets uppmärksamhet vid vissa omständigheter, vil ka ovillkorligen äro av den beskaffenhet, att en ändring beträffande dem snarast möjligt bör fås till stånd. Främst äro följande punkter värda beaktande:

1. § 8 i gällande lag har ej tillämpats och kan ej tillämpas i praktiken - alla lastbilar skulle i så fall bliva paketbilar beroende på de i sistnämnda stadgande ingående bestämmelserna angående hjultrycket.

2. I lagen saknas bestämmelser angående ombyggnad av exempelvis personbil till paketbil. Det är under dylika förhållanden omöjligt för vederbörande besiktningsman att fastställa lastkapaciteten för det ombyggda fordonet.

3. Vidkommande de s.k. biltraktorerna saknas varje som helst lagbestämmelse.

4. § 5 mom. 2 i lagen har ej tillämpats; detta därför att flertalet moderna motorfordon redan flera år före nu gällande lags tillkomst ej hade i åberopade moment punkt 2 nämnt bromssystem.

5. Gränsen mellan yrkesmässig automobiltrafik och privat sådan bör uppdragas tydligare. Övervakningen härav kunde lämpligen anförtros en särskild biltrafiknämnd, å vilken det jämväl skulle ankomma att tillse att lagen noggrant tillämpades även i andra avseenden.

6. Nu gällande lag saknar bestämmelser om någon särskild, fast anställd person - närmast besiktningsman -, vilken i första hand skulle övervaka trafiken. En effektiv kontroll av motorfordonen och trafiken förutsätter oundgängligen att en dylik tjänsteman eller motsvarande myndighet finnes.

7. Av behovet påkallat vore även, att en begränsning av antalet automobiler i yrkesmässig trafik kunde komma ifråga, varvid hänsyn skulle tagas såväl till allmänhetens behov som bärigheten av den yrkesmässiga trafiken. Jämväl borde utövare av yrkesmässig trafik beredas större rättsskydd än nu är fallet."

Lagutskottet ansåg i sitt betänkande i ärendet, att landskapslagen den 29 juni 1940 i stort sett fyllt behovet under de år densamma varit i kraft, och att några allvarliga olägenheter vid dess tillämpning icke yppats. Därmed vore det dock icke sagt, att lagen ur fackmannasynpunkter kan förete brister, som med hänsyn till trafikens

utveckling och de gångna årens tekniska framsteg borde avhjälpas. Efter att hava bemött de anmärkningar petitionärerna framställt mot 1940 års landskapslag, säger lagutskottet:

"Då anmärkningar emellertid från yrkesutövarhåll framställts mot lagen och förhållandevis lång tid förflutit sedan dess utfärdande, e tid varunder särskilt tekniken undergått utveckling, synes det vara skäl att underkasta lagen granskning och, där sådant är påkallat, revision. Huruvida denna bör bliva så omfattande som petitionärerna avse, att en helt och hållet ny landskapslag är erforderlig, må resultatet av granskningen utvisa."

Landskapsnämnden, som i likhet med lagutskottet anser, att 1940 års landskapslag i det stora hela fyllt behovet, ehuru densamma upptar "luckor" och brister, ställvis sådana av allvarlig natur, har underkastat lagen en ingående granskning och beslutat uppgöra förslag till ny landskapslag i ämnet. Till detta beslut har landskapsnämnden kommit jämväl av den orsaken, att i riket den 30 april 1948 utgivits en ny bilförordning, i vilken beaktats såväl den utveckling motorfordonstrafiken undergått de senaste åren som de tekniska framstegen efter 1940 års lags tillkomst. Förslaget bygger dels på 1940 års landskapslag och dels på förenämnda bilförordning av den 30 april

1948 jämte därtill sig anslutande beslut av ministeriet för kommunikationerna och de allmänna arbetena av den 1 juni 1948, innefattande anvisningar angående verkställigheten av bilförordningen, samma ministeriums beslut av den 1 juni 1948 innefattande instruktion för besiktningsmän för motorfordon samt jämväl samma ministeriums beslut den 27 april 1948 om konstruktion och utrustning av linje- och kombinerad bil samt trådbuss. Likaså har beaktats bestämmelserna i Sverige om den i landskapet så rikligt förekommande "biltraktorn".

I stället för de i 1940 års landskapslag förekommande benämningarna automobil, personautomobil, lastautomobil, omnibusautomobil o.s.v. har landskapsnämnden i förslaget infört benämningarna bil, personbil, buss o.s.v. Benämningarna automobil, personautomobil, omnibusautomobil o.s.v. äro synnerligen tunga och oviga, och då de mycket vigare och lättare bil o.s.v. införts i rikets motorfordonslagstiftning samt helt vunnit burskap i folkspråket till och med i Sverige - se tidningspressen - har landskapsnämnden ansett lämpligt införa sagda benämningar i förslaget till landskapets nya motorfordonslag. Förslaget omfattar tio kapitel med 61 paragrafer. Kapitel I innehåller allmänna bestämmelser, och här har intagits ett stadgande om, att landskapslagen även är tillämplig å trafik med motorfordon å is. Så-

dan bestämmelse finnes ej i nugällande landskapslag. Ny är även i 3 § 3 mom. intagna definition på biltraktor. I övrigt är detta kapitel i huvudsak överensstämmande med första kapitlet i 1940 års lag. Andra kapitlet bär rubriken "om bil och dess utrustning". Bestämmelser ingå här om bils egenvikt, bärförmåga och totalvikt. Stadgandena om hjultryck i 1940 års lag, vilka petitionärerna ansett vara icke tillämpliga i praktiken, äro ersatta med bestämmelser om axeltryck. Riktningsvisare skall hädanefter vara obligatorisk på alla bilar. I övrigt ingå i huvudsak samma bestämmelser som i 1940 års lag, i vissa fall dock förtydligade och utvidgade. Tredje kapitlet, vars stadganden i huvudsak äro likalydande med stadgandena därom i 1940 års lag, handlar om besiktningsman och besiktning. Nytt i fjärde kapitlet om bilregistrering och igenkänningsmärken är egentligen blott att bilägare, som önskar från kalenderårets början taga i bruk registrerad bil, skall före utgången av oktober månad föregående år tillställa polismyndigheten i bilens hemort bilregisterutdraget med anteckning om efterbesiktning och intyg över att försäkringspremien erlagts. Dessa handlingar skola av polismyndigheten inom en vecka vidarebefordras till landskapsnämnden. Föreskrifter ingå även om registrering i landskapet av sådan i riket registrerad bil, som övergått till

i landskapet bosatt ägare, samt därom att polismyndighet bör föra förteckning eller kortregister över bilar med hemort i polismyndighets tjänstedistrikt. Särskilda kompletterande bestämmelser om provnummerskylt har intagits i lagförslaget. Om bilförare, körkort, förarutbildning och förarexamen stadgas i femte kapitlet. Fordringarna beträffande förarutbildning och förarexamen äro i lagförslaget betydligt strängare än i 1940 års lag. Nytt i lagförslaget är, att vederbörande polismyndighet utfärdar körkort. I 1940 års lag tillkom detta bilbesiktningsmannen. I riket har det alltid ankommit å polismyndighet att utfärda körkort. I Sverige hava bilbesiktningsmännen utgivit körkort, men även där kommer man att snarligen övergå till samma system som i Finland enligt uppgifter, som meddelats landskapets bilbesiktningsman vid en konferens för besiktningsmän i Stockholm. Det måste även ur lämplighetssynpunkt anses tillbörligt, att körkort utgives av annan person eller myndighet än den, som föranstaltar förarexamen. I refererande syfte har i förslaget intagits stadganden om i vad mån körkort utfärdade i Danmark, Norge och Sverige medför rätt att föra bil i landskapet samt angående körkort för internationell trafik. Dessa stadganden, som grunda sig på av riket ingångna konventioner, skulle ju utan

landskapslagstiftning gälla även i landskapet. Liknande stadganden ingå ju även i 1940 års lag. Om körning med bil stadgas i sjätte kapitlet. Här ingå noggranna föreskrifter angående högsta tillåtna axeltryck och bredd vid körning på gata och landsväg samt med hänsyn till broars och färjors bärighet. För paketbil, buss och kombinerad bil har maximihastigheten fastställts till 70 kilometer i timmen och för lastbil till 50 kilometer i timmen. I övrigt är maximihastigheten ej begränsad. Föreskrivet är dock, att hastigheten bör nedbringas under mörker och i dimma samt invid skola, sjukhus och på bro ävensom eljest på farliga ställen samt där farten enligt uppställda trafikmärken bör saktas eller särskild försiktighet iakttagas. I gathörn och annan trafikledskorsning eller där körbanan är sådan, att bilen lätt slirar, får ej större hastighet användas, än att bilen vid behov kan tillräckligt hastigt stannas.

Med lastbil skall överhuvudtaget blott last befordras. Likväl kan med sådan bil kostnadsfritt transporteras arbetare eller för lastning och lossning av bilen erforderligt hjälpmanskap till arbets- eller annan plats och tillbaka på villkor, att polismyndighets anvisningar för sådan transport iakttagas. Lastbil får även med polismyndighets för varje gång meddelade skriftliga tillstånd

tillfälligt på i landskapslagen uppräknade villkor befordra personer till sådana andakts-, fest-, föredrags- och andra liknande tillfällen, till vilka ortsbefolkningen ej är i tillfälle att färdas med annat kommunikationsmedel och för skälig kostnad. I ömmande fall kan förare av lastbil under färd upptaga högst fem fotgängare på lastflaket för kostnadsfri befordran, om flaket är försett med uppstående kanter, och vederbörande utan risk kunna sitta där. I sluten paketbil får inom ramen för dess bärighet upptagas förutom föraren högst åtta passagerare, om bilen är försedd med sittplatser, som besiktningsmannen godkänt för sådan transport. Inskränkningar i trafiken till visst slag av motorfordon, hastighet, axeltryck, totalvikt och bredd, lastens längd samt användningen av släpvagn på viss gata, väg, vägdel eller visst område kan påbjudas av landskapsnämnden, där ortsförhållandena detta påkalla på landet och i Mariehamn av magistraten.

Sjunde kapitlet handlar om släpvagn, motorcykel och vissa andra fordon. Föreskrifter ingå om användningen av släpvagn och släpsläde, till vilka motorfordon släpvagn och släpsläde får tillkopplas, deras konstruktion och utrustning m.m. Enligt förslaget får släpvagn även kopplas till personbil, vilket icke är tillåtet en-

ligt 1940 års lag. Angående motorcykel är uttryckligen stadgat, att bestämmelserna rörande personbil i privat trafik skola i tillämpliga delar gälla jämväl motorcykel, dock med särskilda uppräknade avvikelser och tillägg. Traktor och biltraktor skola anses såsom lastbilar, då de registrerade användas försedda med släpvagn för godsbefordran, och körhastigheten är då fastställd till högst 20 kilometer i timmen. Om motorsläde stadgas, att sådan blott med landskapsnämndens tillstånd får användas för befordran av personer och gods.

I åttonde kapitlet stadgas om användningen av bil, som för tillfälligt bruk införts till landskapet från utlandet. Sådan bil får med egen maskin föras till närmaste polismyndighet, fastän den saknar igenkännings- och nationalitetsmärken. Företes för sådan bil besiktningsintyg av landskapets besiktningsman eller intyg av finsk konsul i ägarens eller innehavarens hemland eller av polismyndighet därstädes, att bilen är så beskaffad, att den enligt gällande bestämmelser i hemlandet, där får användas i trafik, äger polismyndighet i landskapet meddela tillstånd att tillfälligt bruka bilen inom landskapet under högst tre månader. Om meddelat tillstånd skall polismyndighet ofördröjligen underrätta landskapsnämnden, som kan återkalla tillståndet, om fog därtill förefinnes. På sådan bil skall anbringas ett särskilt igenkänningsmärke, varom föreskrift ingår i förslaget. Brukas bilen längre tid än tre månader, skall densamma i vederbörlig ordning registreras. Med i internationella konventioner om biltrafik omförmälda registrerings- och igenkänningsmärken försedd bil får även begagnas i landskapet under en tid av högst tre månader. I refererande syfte har här också intagits bestämmelser om vem eller vilka i Finland äro berättigade att utfärda internationella tillståndsbevis och körkort.

Nionde kapitlet innehåller föreskrifter om yrkesmässig biltrafik, som må utövas antingen såsom linjetrafik eller områdestrafik. Med linjetrafik avses regelbunden trafik på viss sträcka, medan områdestrafik innefattar hyres- eller beställningskörning inom visst område. Tillstånd till linjetrafik samt områdestrafik på landet meddelas av landskapsnämnden, medan sådant tillstånd för områdestrafik i Mariehamn gives av polisinrättningen. Tillstånd till linjetrafik meddelas tillsvidare eller på viss tid, och tillstånd till områdestrafik för högst fem år. Vid beviljandet av tillstånd till linjetrafik skall bl.a. trafikövervakningsort för trafiken bestämmas. Trafikövervakningsortens polismyndighet å-

ligger att övervaka, att trafiken utövas i enlighet med trafiktillståndet, och sagda polismyndighet kan på ansökan tillåta, att linjen vintertid förkortas eller att trafiken på grund av snöhinder eller annan tvingande orsak avbrytes. Underlåter tillståndshavaren att utan giltig orsak igångsätta trafiken på därför bestämd tid, skall tillståndet anses förfallet. Innehavaren av linjetrafiktillstånd skola varje år, om de ärna under följande körningsår - körningsåret räknas från den 1 juni till påföljande 1 juni - av landskapsnämnden sammankallas till tidtabellsmöten, till vilka även besiktningsmannen och övervakningsortens polismyndighet skola kallas. På dessa möten skola linjetrafikanterna framlägga förslag till tidtabell för det följande körningsåret, och dessa förslag skola inom en vecka efter mötet tillställas övervakningsortens polismyndighet, som sedan vidarebefordrar förslagen jämte eget utlåtande till landskapsnämnden. Före körningsårets ingång fastställer landskapsnämnden tidtabellerna.

Regel är att linjebilarna få trafikera blott den fastställda linjen. Tillståndshavaren är likväl berättigad att med skriftligt tillstånd av polismyndigheten på övervakningsorten uthyra bilen för tillfällig exkursion eller färd utom den egentliga linjen.

Sådant tillstånd kan givas blott, om den regelbundna linjetrafiken ej därav lider men.

Vid beviljande av tillstånd till områdestrafik skall, utom annat, bestämmas stationsort för bilen. Där övermäktigt hinder eller annat giltigt skäl ej föreligger, skall områdestrafikant vara skyldig att på anhållan utföra körning i enlighet med trafiktillståndet. Tillstånd till områdestrafik innefattar även rätt att företaga tillfällig färd utom trafikområdet. Bilen skall då utan dröjsmål föras tillbaka till stationsorten, varvid föraren får åtaga sig transport i återfärdens riktning.

Vid prövning av ansökan om beviljande av tillstånd till såväl linje- som områdestrafik skall särskilt beaktas, huruvida den tillärnade trafiken ur synpunkten av det allmännas intresse och med hänsyn till de trafikmöjligheter, som redan finnas, är behövlig och ändamålsenlig, varjämte sökandens tillförlitlighet, vederhäftighet och förmåga att handhava trafiken bör utrönas. Därutöver skall sökanden ingiva bevis över sin frejd samt däröver, att han råder över sig och sin egendom eller, där sökanden är bolag eller andelslag, utdrag ur handelsregistret jämte bolagsordning eller andelslagets stadgar. Då den, som erhållit tillstånd till trafik,

CCT
749

ej längre uppfyller förutsättningarna för trafiktillstånds erhållande eller där trafikvillkoren icke iakttagits samt då trafiken ej behörigen handhaves, kan meddelat tillstånd återkallas för viss tid eller helt och hållet.

Tionde kapitlet innehåller straffbestämmelser för överträdelse av landskapslagens bestämmelser samt för förande av motorfordon i berusat eller av alkoholdrycker påverkat tillstånd. Bestämmelserna äro i det stora hela desamma som i 1940 års lag. Beträffande helt och hållet återkallat körkort för rattfylleri har 1940 års lags bestämmelse att landskapsnämnden efter fem års förlopp från återkallandet kan bevilja vederbörande rätt att ansöka om nytt körkort nu bortfallit. Har körkort återkallats för minst ett år, skall tillkännagivande därom genom vederbörande polismyndighets försorg utan dröjsmål införas i tidningen Polisunderrättelser. Detta förfarande måste anses lämpligare än det hittills praktiserade att kungöra om återkallandet i tidningen "Åland". Samtliga polismyndigheter i riket erhålla nämligen Polisunderrättelser, och för en effektiv kontroll i hela landet är kungörande i Polisunderrättelser ett mycket gott medel.

Landskapslagen är föreslagen att träda i kraft omedelbart, och för detta har särskilda övergångsstadganden intagits.

Hänvisande till förestående får landskapsnämnden vördsammast föreläggga Landstinget till antagande nedanstående

750
CCT

L a n d s k a p s l a g

om trafik med motorfordon i landskapet Åland.

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

L a n d s k a p s l a g

om trafik med motorfordon i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

I Kap.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

1. Trafik med motorfordon är tillåten på allmän väg, gata och annan allmän plats, med iakttagande av de närmare föreskrifter, som ingå i denna landskapslag eller på grund av densamma meddelas.

2. Stadgandena i denna landskapslag äge tillämpning jämväl med avseende på trafik med motorfordon på is och enskild väg, som allmänt befares.

2 §.

1. Högsta inseendet över trafiken med motorfordon i landskapet Åland samt den allmänna övervakningen av denna trafik inom land-

skapet tillkommer landskapsnämnden.

2. Den närmaste tillsynen över trafiken med motorfordon och den omedelbara övervakningen av därom gällande bestämmelsers efterlevnad åligger polismyndighet i landskapet.

3. Landskapsnämnden äger dessutom förordna även andra härför lämpliga personer att övervaka trafiken med motorfordon.

4. Med avseende å trafikens övervakande tillkommer besiktningsman och av landskapsnämnden förordnad trafiköervakare polismans befogenheter. Förordnad trafiköervakare skall tilldelas tjänstetecken och förordnande, vilka vid övervakningens utövande skola på anfordran uppvisas.

3 §.

1. Med bil förstås motorfordon, till vars konstruktion oskiljaktigt höra minst tre hjul. För personbefordran avsedd bil är p e r s o n b i l, då däri finnas platser för högst nio personer, föraren medräknad, och b u s s , då platsantalet är större. Uteslutande för godsbefordran avsedd bil kallas p a k e t b i l , då dess totalvikt är högst 2,6 ton och motorunderredet av samma konstruktion som en personbils, eljest l a s t b i l . För såväl person- som godsbefordran avsedd bil kallas k o m b i n e r a d b i l. B r a n d -,

a m b u l a n s - , l i k - och b ä r g n i n g s b i l a r äro endast för dessa ändamål byggda och utrustade bilar.

2. Tvåhjuligt motorfordon kallas m o t o r c y k e l och på medar löpande m o t o r s l ä d e. Användes t r a k t o r eller b i l t r a k t o r på allmän väg för transport, skola jämväl dessa betraktas såsom motorfordon, utom då de användas i huvudsak antingen för lantbruksändamål och endast på den kommuns område, där dess innehavare idkar lantbruk eller för byggande eller reparation av väg eller som dragfordon för annat fordon eller arbetsredskap.

3. Har bil ombyggts för att användas som dragfordon för annat fordon eller arbetsredskap på sådant sätt,

a) att bakaxeln icke är försedd med fjädringsanordning, som uppbär chassiet,

b) att avståndet mellan de yttersta hjulaxlarna icke överstiger 225 centimeter, samt

c) att de drivande fordonshjulens varvtal icke överstiger en tiondedel av motorns varvtal,

skall sådant fordon, därest det med hänsyn till den verkställda ombyggnaden är uppenbart, att fordonet icke vidare är avsett att

självständigt nyttjas för utförande av transporter, anses såsom motorredskap och benämnas b i l t r a k t o r.

4. S l ä p v a g n eller s l ä p s l ä d e är för framförande med tillhjälp av motorfordon avsedd vagn eller släde.

5. I fall av ovisshet eller beträffande användning av annat slags motorfordon än i denna paragraf nämnts, äger landskapsnämnden bestämma, till vilken grupp fordonet är att hänföra, eller meddela erforderliga anvisningar beträffande dess användning.

6. Vad om ägare av motorfordon stadgas, skall, där fordon överlämnats att varaktigt brukas av annan, gälla jämväl innehavaren.

II Kap.

Om bil och dess utrustning.

4 §.

1. Med bils e g e n v i k t avses bilens vikt i fullt driftfärdigt skick med fullständig utrustning, inberäknat nödiga verktyg, reservringar, bränsle, olja och vatten.

2. Bils b ä r f ö r m å g a är dess största tillåtna gods- och personbelastning. Vid dess bestämmande skall vikten av såväl bilens personal som största tillåtna passagerarantal så beaktas, att för varje person beräknas en vikt av 75 kilogram.

3. Summan av egenvikten och bärförmågan är bils t o t a l v i k t.

4. Bils a x e l t r y c k är den tyngd, som av bilens totalvikt uppbäres av någon av dess axlar.

5. De för riket utfärdade bestämmelserna angående den största totalvikten och de största axeltrycken för viss typ av buss, last-, paket- och kombinerad bil samt för last- och paketbil det största flaköverhänget äro gällande i landskapet Åland.

6. Bils bärförmåga bestämmes av besiktningsman inom ramen för den fastställda totalvikten.

5 §.

1. Bil skall vara så konstruerad, att den är fullt tillförlitlig och i övrigt för sitt ändamål lämplig.

2. Bil skall vara försedd med:

a) styrinrättning på vänstra sidan;

b) antingen två av varandra oberoende system för bromsning eller ett system, som kan påverkas av två av varandra oberoende anordningar, av vilka den ena kan verka även om den andra råkar i olag; i båda fallen skola bromsningssystemen vara tillräckligt effektiva;

c) om förbränningsmotor användes, effektiv ljuddämpare;

d) lämplig apparat för avgivande av ljudsignal samt backspegel, som å andra än personbilar skall vara fastsatt på vänstra sidan utanför karosseriet och vari föraren skall kunna iakttaga trafiken bakom bilen;

e) framtill på vardera sidan av bilen f j ä r r l j u s , vilka med vitt eller gult sken belysa vägen minst 100 meter framför bilen, och icke bländande n ä r l j u s samt, i förening med dessa eller fristående, icke bländande p a r k e r i n g s - l j u s , ävensom baktill n u m m e r l j u s , som med vitt sken väl belyser bilens igenkänningsmärke och visar rött sken bakåt;

f) tydligt rött eller röd-gult s t o p p l j u s baktill antingen i förening med det i punkt e) nämnda nummerljuset eller fristående;

g) riktningsvisare av vederbörligen godkänd typ;

h) på vardera sidan av förarhytten på last- och paketbil tydlig uppgift om bilens bärförmåga, totalvikt och axeltryck; samt

i) anordningar varigenom vindrutan framför föraren hålles genomskinlig.

3. På bil må ej finnas något, som skymmer förarens utsikt över

körbanan framåt eller åt sidorna.

4. Motorn får icke utsläppa rök eller illaluktande gas i sådan grad eller på sådant sätt, att olägenhet därav uppkommer.

5. Hjulaxeländarna få icke överskjuta bilens ytterlinjer, ej heller få på karosseriet finnas utskjutande låshandtag, hakar eller andra anordningar, som kunna vålla fara eller olägenhet i trafiken.

6. Förlängning eller annan konstruktiv förändring av bils underrede får icke verkställas utan vederbörligt medgivande.

7. Angående konstruktion och utrustning av buss och kombinerad bil gäller därom meddelade erforderliga tilläggsbestämmelser.

8. På personbil, som användes i yrkesmässig trafik, skall mitt över vindrutan finnas ett signalljus, som utsänder gult sken, när bilen är ledig.

9. Landskapsnämnden äger rätt att bevilja eftergift från bestämmelserna i denna paragraf.

6 §.

1. Bilhjulen skola vara försedda med luftringar.

2. På hjulringarna må tillfälligt anbringas glidskydd, som ej skada vägen.

3. Luftring bör hava sådana dimensioner, att den del av bilens största tillåtna totalvikt, som vilar på ringen, icke överstiger den för ringen enligt tillverkarens anvisningar eller i meddelad föreskrift tillåtna belastningen.

4. Det inre övertrycket i ring får utgöra högst 6 atmosfärer, där icke beträffande någon bil eller biltyp annorlunda bestämts.

III Kap.

Om besiktningsman och besiktning.

7 §.

1. För verkställande av besiktning å motorfordon och annan i denna landskapslag avsedd förrättning anställes en besiktningsman. Landskapsnämnden kan vid behov tillsätta biträdande besiktningsman.

2. Besiktningsman förordnas av landskapsnämnden, efter det befattningen varit under fjorton dagar ledigganslagen. Där omständigheterna sådant föranleda, må dock förordnandet av landskapsnämnden återkallas.

3. Besiktningsman åtnjuter arvode, som fastställes av landskapsnämnden inom ramen för därför beviljade anslag.

4. Instruktion för besiktningsmannen utfärdas av landskapsnämnden.

8 §.

1. Kompetensvillkor för besiktningsmansbefattning är, att vederbörande avlagt ingeniörsexamen vid tekniska högskolans maskiningeniörsavdelning eller genomgått fullständig lärokurs vid tekniskt instituts maskinbyggnadsavdelning, att han genom företedda intyg styrkt sig vara väl bevandrad inom bilfacket och förtrogen med gällande trafikstadganden samt att han innehar yrkeskörkort, berättigande att föra lastbil. Från dessa kompetensfordringar kan landskapsnämnden bevilja eftergift. Biträdande besiktningsman bör innehava giltigt körkort för lastbil och erfarenhet inom bilfacket.

2. Besiktningsman och biträdande besiktningsman må ej i någon form bedriva tillverkning, reparation eller försäkring av, ej heller handel med motorfordon eller delar av motorfordon eller annan rörelse eller verksamhet, som måste anses oförenlig med besiktningsmans åligganden. Besiktningsman må icke utan landskapsnämndens begivande innehava annan befattning.

9 §.

1. Innan anmälan göres för registrering av i landskapet förut icke registrerad eller ur registret avförd automobil, skall den underkastas besiktning och vid denna första besiktning godkännas.

2. Vid första besiktning skall genom automobilägarens försorg alla nödiga uppgifter meddelas besiktningsmannen samt fordonet framföras för besiktning. Sedan de meddelade uppgifterna blivit kontrollerade och i mån av behov kompletterade samt vid företagen provkörning utrönts, att automobilen uppfyller fordringarna i denna landskapslag, skall över förrättningen inom två dagar utfärdas besiktningsinstrument i tre exemplar, av vilka besiktningsmannen behåller ett. Landskapsnämnden bestämmer, vilka uppgifter besiktningsinstrumentet skall innehålla.

3. Besiktningsman är berättigad att utan besiktning och provkörning utfärda besiktningsinstrumentet för ny, av känd fabrik tillverkad personautomobil.

10 §.

1. Bil skall årligen före utgången av juni månad genom ägarens försorg framföras till e f t e r b e s i k t n i n g. I fråga om tidpunkten kan besiktningsman likväl i vissa fall bevilja avvikelse, för såvitt sådant i samband med besiktningsförrättningarnas anordnande är påkallat.

2. Besiktningsmannen fastställer tid och plats för efterbesiktningen och verkställer den i fråga om bil, som användes i yrkes-

mässig trafik, tillsammans med vederbörande polismyndighet.

3. Bussar och kombinerade bilar böra efterbesiktigas två gånger om året, första gången under tiden april - juni och andra gången under september - november.

4. Har sådan ändring av bil företagits, som föranleder ändring av anteckning i registret, eller finnes anledning att misstänka att bil ej längre är i föreskrivet skick, skall den ofördröjligen besiktigas.

5. Sedan besiktning verkställts, skall anteckning därom av besiktningsmannen införas i registerutdraget.

11 §.

1. Är bil icke i föreskrivet skick, får den ej begagnas, innan felet avhjälpts. Bilens igenkänningsmärken och registerutdraget skola av besiktningsmannen eller polismyndigheten omhändertagas, tills felet avhjälpts och bilen vid förnyad besiktning godkänts för trafik. Medför bristfälligheten icke omedelbar fara för trafiksäkerheten, äge besiktningsmannen rätt att, innan åtgärd till förhindrande av bilens användning vidtages, förelägga viss tid, inom vilken bristfälligheten bör vara avhjälpt.

2. Hava igenkänningsmärkena och registerutdraget omhändertagits,

kan bilens ägare likväl berättigas att föra bilen med tillhjälp av dess egen maskin till reparationsverkstad eller bilens hemort och efter reparationen till förnyad besiktning. Över igenkänningsmärkenas och registerutdragets omhändertagande skall i så fall utfärdas intyg, utvisande, vart bilen får föras och huru länge intyget är giltigt.

12 §.

Polismyndighet bör genom borttagande av igenkänningsmärkena eller på annat tjänligt sätt hindra användning av sådan bil, som icke i vederbörlig ordning underkastats efterbesiktning.

IV Kap.

Bils registrering och igenkänningsmärken.

13 §.

1. Bil får ej, innan den behörigen registrerats och försetts med igenkänningsmärken, användas i trafik, utom i de fall, som avses i 21, 42 och 43 §§.

2. Bilregister föres av landskapsnämnden.

14 §.

1. Anmälan för registrering av bil skall av ägaren göras skriftligen hos landskapsnämnden. Vid anmälningen skola för utredande

av äganderätten till bilen fogas överlåtelsehandling eller skriftligt intyg av två trovärdiga personer, besiktningsinstrumentet i två exemplar samt bevis över att stadgad försäkring blivit tagen.

2. Har ägaren styrkt sin äganderätt till bilen och är denna behörigen försäkrad samt enligt besiktningsinstrumentet godkänd för trafik, skall, där bilens axeltryck och -bredd icke överstiga föreskrivna maximital, bilen registreras och registerutdrag utfärdas åt ägaren.

3. I registret skola för varje bil anteckmas registreringsdagen och registernumret, de i besiktningsinstrumentet ingående uppgifterna, besked om försäkringen enligt försäkringsanstaltens intyg, dagen för registerutdragets utfärdande samt de uppgifter rörande bilens beskattning, som särskilt föreskrivits.

4. Angående registrering av bil skall landskapsnämnden göra anteckning i det dupletttexemplar av besiktningsinstrumentet, som åtföljt registreringsanmälningen, och inom en vecka efter registreringen insända detta exemplar till besiktningsmannen i bilens hemort.

5. Registerutdraget rörande bilen skall tillhandahållas anmälaren inom en vecka efter det registreringsanmälningen inkommit till

landskapsnämnden. Har anmälningen lämnats till polismyndigheten, bör denna inom en vecka översända handlingarna till landskapsnämnden.

6. Angående landskapsnämndens skyldighet att med vissa uppgifter rörande i denna landskapslag avsedda motorfordon tillhandagå länsstyrelsen i landskapet Åland är särskilt stadgat.

15 §.

1. Registrerad bil erhåller igenkänningsmärke i två exemplar, som anbringas på bilen, det ena framtill och det andra baktill, på synligt ställe.

2. Bils igenkänningsmärken utlämnas på samma gång registerutdraget löses.

3. Har bils igenkänningsmärke gått förlorat eller skadats, skall bilens ägare genom polismyndighetens förmedling mot stadgad ersättning anskaffa nytt märke.

4. Landskapsnämnden meddelar närmare anvisningar beträffande igenkänningsmärken och deras tillverkning samt fastställer den ersättning, som av bilägaren skall för dem erläggas.

16 §.

1. Önskar ägare av registrerad bil använda denna från kalender-

årets början, skall han före utgången av oktober månad föregående år tillställa polismyndigheten i bilens hemort bilregisterutdraget, försett med anteckning om att efterbesiktning för detta år verkställts, så ock, om försäkringsskyldighet föreligger, av vederbörande försäkringsbolag utfärdat kvitto eller intyg över att försäkringspremien för bilen erlagts för försäkringsperioden under detta år. Nämnda handlingar böra av polismyndigheten inom en vecka vidarebefordras till landskapsnämnden. De behövliga anteckningarna införas i registerutdraget i så god tid, att det kan tillhandahållas sökanden inom december månad. Erhåller polismyndigheten registerutdraget i november eller december, är ägaren berättigad att utfå det först i januari.

2. Önskar ägare av registrerad bil senare, än i 1 mom. är sagt, taga denna i bruk, bör han i god tid tillställa landskapsnämnden de i 1 mom. nämnda handlingarna. Sker detta genom polismyndighets förmedling, skola handlingarna inom en vecka vidarebefordras till landskapsnämnden, som gör erforderliga anteckningar i registerutdraget eller utskriver nytt utdrag inom två veckor eller, om handlingarna inkommit i januari, inom en månad efter mottagandet. Skall bilen tagas i bruk i maj eller juni, böra handlingarna till-

ställas landskapsnämnden minst en månad före den dag, då bilen är avsedd att tagas i bruk.

3. Registrerad bil, som icke under loppet av två på varandra följande kalenderår anmälts till begagnande, skall avföras ur registret.

17 §.

1. Övergår registrerad bil till ny ägare, skall den förra ägaren överlämna bilens igenkänningsmärken och registerutdrag till den nya ägaren. Denna skall inom två veckor, efter det han blivit bilens ägare, hos landskapsnämnden göra anmälan om äganderättens övergång med bilägande av utredning om äganderätten samt registerutdraget och försäkringsintyget. Har äganderätten övergått genom arv eller testamente, räknas tiden för anmälningen från arvskiftets slutförande eller, därest arvskifte ej verkställes, från bouppteckningsdagen och i fråga om testamente från den dag detta vunnit laga kraft. Landskapsnämnden skall i registret och registerutdraget införa anteckning om äganderättens övergång.

2. Sker sådan ändring, att i riket registerad bil får hemort i landskapet, är bilens ägare pliktig att inom två veckor hos landskapsnämnden anmäla bilen för registrering och erhållande av nya

igenkänningsmärken, varvid han tillika skall ingiva registerutdraget rörande bilen och, om bilen övergått till ny ägare, med iakttagande av föreskrifterna i 1 mom., jämväl utredning om äganderätten och försäkringen. När ägaren erhåller det nya registerutdraget och de nya igenkänningsmärkena, skola bilens tidigare igenkänningsmärken av honom överlämnas till landskapsnämnden. Om den verkställda registreringen samt bilens nya hemort och igenkänningsmärke skall landskapsnämnden underrätta länsstyrelsen i det län, i riket, där bilen tidigare varit registrerad.

3. Byter bil ägare, är den förra ägaren berättigad att hos landskapsnämnden göra anmälan om bilens överlåtelse. Har han tillika genom överlåtelsehandling eller av två trovärdiga personer utfärdat intyg, utvisande den nya ägarens fullständiga namn och adress, styrkt äganderättens övergång, skall anmälningen antecknas i registret. Sådan anmälan fritager dock ej den nya ägaren från hans anmälningsplikt.

4. Har i förhållande, som finnes antecknat i registret, skett annan ändring än i denna paragraf nämnts, skall bilens ägare inom två veckor göra anmälan därom hos landskapsnämnden för anteckning i registret och registerutdraget.

5. Har registerutdrag i syfte, som omförmälts i detta kapitel, lämnats till myndighet och är bilens användning eljest tillåten, skall myndigheten över inlämnande utfärda intyg, vilket interimistiskt gäller som registerutdrag.

18 §.

Har registrerad bil förstörts eller kommer den av annan orsak icke vidare att användas, skall ägaren inom en månad efter det bilens användning upphört därom hos landskapsnämnden göra skriftlig anmälan för bilens avförande ur registret. Till anmälningen skall fogas bilens registerutdrag och igenkänningsmärken.

19 §.

1. Polismyndighet och besiktningsman skola var för sig föra förteckning eller kortregister över bilar med hemort inom deras tjänstedistrikt.

2. Har bil avförts ur registret, skall landskapsnämnden inom en vecka underrätta vederbörande besiktningsman och polismyndighet därom.

20 §.

1. Registerutdrag och igenkänningsmärken för bilar översändas av

hållas bilägaren. Registerutdraget skall vid äventyr av utmätning lösas inom en månad efter det utdraget sålunda kommit polismyndigheten till handa.

2. De skriftliga anmälningar, bilägare är pliktig att göra hos landskapsnämnden, kunna av honom insändas genom polismyndighetens förmedling.

3. Polismyndighet äger ej rätt att för ovannämnd eller annan i denna förordning förutsatt förmedling uppbära ersättning.

21 §.

1. Oregistrerad, med provnummerskylt försedd bil må på villkor, att den är behörigen försäkrad, föras med anlitande av bilens egen maskin i följande fall:

a) då fråga är antingen om bil, som av rörelse, vilken tillverkar eller reparerar bilar, användes för provkörning, eller om bil, vilken hålles till salu av rörelse, som driver handel med bilar, och rörelsen för ändamålet hos landskapsnämnden inlöst provnummerskylt;

b) innan bil hunnit registreras och igenkänningsmärke för den anskaffas, dock under högst tre veckor;

c) då ur registret avförd bil framföres till besiktning; samt

d) även i andra fall, där användning av provnummerskylt av po-

5. Har registerutdrag i syfte, som omförmälts i detta kapitel, lämnats till myndighet och är bilens användning eljest tillåten, skall myndigheten över inlämnande utfärda intyg, vilket interimistiskt gäller som registerutdrag.

18 §.

Har registrerad bil förstörts eller kommer den av annan orsak icke vidare att användas, skall ägaren inom en månad efter det bilens användning upphört därom hos landskapsnämnden göra skriftlig anmälan för bilens avförande ur registret. Till anmälningen skall fogas bilens registerutdrag och igenkänningsmärken.

19 §.

1. Polismyndighet och besiktningsman skola var för sig föra förteckning eller kortregister över bilar med hemort inom deras tjänstedistrikt.

2. Har bil avförts ur registret, skall landskapsnämnden inom en vecka underrätta vederbörande besiktningsman och polismyndighet därom.

20 §.

1. Registerutdrag och igenkänningsmärken för bilar översändas av landskapsnämnden till vederbörande polismyndighet för att tillhanda-

hållas bilägaren. Registerutdraget skall vid äventyr av utmätning lösas inom en månad efter det utdraget sålunda kommit polismyndigheten till handa.

2. De skriftliga anmälningar, bilägare är pliktig att göra hos landskapsnämnden, kunna av honom insändas genom polismyndighetens förmedling.

3. Polismyndighet äger ej rätt att för ovannämnd eller annan i denna förordning förutsatt förmedling uppbära ersättning.

21 §.

1. Oregistrerad, med provnummerskylt försedd bil må på villkor, att den är behörigen försäkrad, föras med anlitande av bilens egen maskin i följande fall:

a) då fråga är antingen om bil, som av rörelse, vilken tillverkar eller reparerar bilar, användes för provkörning, eller om bil, vilken hålles till salu av rörelse, som driver handel med bilar, och rörelsen för ändamålet hos landskapsnämnden inlöst provnummerskylt;

b) innan bil hunnit registreras och igenkänningsmärke för den anskaffas, dock under högst tre veckor;

c) då ur registret avförd bil framföres till besiktning; samt

d) även i andra fall, där användning av provnummerskylt av polismyndighet prövas vara nödvändig.

2. I de i 1 mom. b), c) och d) punkterna nämnda fallen utgivas provnummerskyltar av vederbörande polismyndighet, som i fall, vilka avses i punkt d), jämväl bestämmer huru länge provnummerskylten må användas. Användningstiden bör bestämmas så kort som möjligt. Över sin rätt att använda provnummerskylt erhåller vederbörande av den myndighet, som beviljat rättigheten, intyg, som vid körning bör medföras.

3. Provnummerskylt utlämnas i två exemplar, vilka anbringas på bilen på sätt om igenkänningsmärken är föreskrivet. Då användningstiden för provnummerskyltarna utgått, skola de inom en vecka återställas till den myndighet, som utlämnat dem.

4. Närmare bestämmelser om tillverkning av provnummerskyltar meddelas av landskapsnämnden genom vars försorg åt polismyndigheterna anskaffas erforderligt antal sådana provnummerskyltar, som av dessa utgivas.

V Kap.

Om bilförare.

22 §.

1. Bil må, med nedan i 23 § 5 mom. och 24 § 5 mom. nämnda undantag föras endast av den, som innehar giltigt körkort.

2. Körkort är antingen privat- eller yrkeskörkort och utfärdas för fem års tid. Privatkörkort utfärdas för privat körning. Yrkeskörkort skall innehavas av den, som för bil i yrkesmässig trafik eller har sin huvudsakliga utkomst av anställning såsom bilförare i annans tjänst.

3. Alltefter beskaffenheten av den bil, som använts vid körprovet för förarexamen, utfärdas i 2 mom. nämnda körkort, berättigande att föra:

a) person- och paketbil,

b) lastbil, eller

c) buss och kombinerad bil,

varvid i punkt c) avsett körkort berättigar jämväl till förande av i punkterna a) och b) nämnda bilar och i punkt b) avsett körkort även av bilar, som avses i punkt a).

4. Om förare av bil, som drages av annan bil, gäller i tillämpliga delar, vad om bilförare är stadgat.

23 §.

1. Förarutbildning meddelas, med de i denna paragraf nämnda undantag, i körskola.

2. Tillstånd att hålla körskola utverkas hos landskapsnämnden.

Såvitt inrättandet av körskola anses vara av nöden, beviljar landskapsnämnden, efter besiktningsmannens hörande, sökanden, som prövas äga nödiga förutsättningar för hållande av skola, sådant tillstånd. Den för undervisningsverksamheten ansvariga skolföreståndaren bör innehava giltigt privatkörkort. Lärare, som meddelar körundervisning, bör innehava giltigt yrkeskörkort. Angående körskolas lärarpersonal och inom denna inträffade förändringar skall meddelande jämte utredning om lärarnas kompetens utan dröjsmål insändas till besiktningsmannen.

3. Innan undervisningsverksamheten får påbörjas, skall i körskolan finnas av vederbörande besiktningsman godkänd undervisningsmateriel.

4. Polismyndighet kan, då särskilda skäl sådant påkalla, berättiga inom dess distrikt bosatt lämplig person, som innehar giltigt körkort och äger minst två års körpraktik, att meddela viss person undervisning för erhållande av privatkörkort. Sådant undervisningstillstånd skall meddelas skriftligen.

5. Övningskörning får elev företaga med lärare vid sin sida, varvid läraren skall anses vara förare. På övningsbilen skall såväl fram- som baktill finnas en på synlig plats anbragt vit skylt i

form av en liksidig triangel med 25 centimeters sida.

6. Har föraraspirant i körskola eller enskilt erhållit för avläggande av förarexamen förutsatt undervisning, utfärde skolföreståndaren eller privatläraren åt honom intyg däröver. Privatlärares intyg bör åtecknas det av polismyndigheten utfärdade undervisningstillståndet.

7. Om undervisningen icke bedrives på ändamålsenligt sätt eller andra skäl därtill äro, kan landskapsnämnden återkalla med stöd av 2 mom. meddelat tillstånd att hålla skola. Likaså kan polismyndigheten återkalla sitt med stöd av 4 mom. meddelade undervisningstillstånd. Om körskolas verksamhet tolv månader i följd varit avbruten, så har skoltillståndet utan vidare upphört att gälla.

8. Körskola står under vederbörande besiktningsmans tillsyn.

9. Reglemente för körskola utfärdas av landskapsnämnden.

24 §.

1. Förarexamen avlägges särskilt för erhållande av privatkörkort och för erhållande av yrkeskörkort. För dess avläggande fordras:

a) att vederbörande med av körskola eller privatlärare högst tre månader tidigare utfärdat intyg styrkt sig hava erhållit förarut-

bildning och, i fråga om yrkeskörkort, därjämte, att han har av besiktnigsman godkänd minst två månaders praktik i bilreparationsverkstad eller minst ett års praktik såsom hjälpkarl på lastbil;

b) att vederbörande med av försvarsväsendet högst tre månader tidigare utfärdat undervisningsintyg ådagalagt, att han i körskola vid försvarsväsendet erhållit motsvarande undervisning och avlagt godkänd förarexamen inför försvarsväsendets bilinspektör.

2. Utan motsvarande undervisningsintyg får examen för erhållande av yrkeskörkort avläggas av den som:

a) innehaft privatkörkort minst fyra år och under denna tid bevisligen själv kört bil och handhaft dess skötsel; eller

b) minst två år arbetat i bilreparationsverkstad som montör eller montörlärling och innehar giltigt privatkörkort eller motsvarande undervisningsintyg.

3. Förarexamen skall avläggas inför besiktningsmannen. För undergående av examen skall aspiranten till besiktningsmannen avlämna undervisningsintyg eller annan i 1 eller 2 mom. nämnd utredning beträffande sin rätt att avlägga examen och förete officiellt ålders- och frejdebevis, läkarintyg samt fotografi, på vars baksida han själv

och besiktningsmannen skola teckna sina namn.

4. Har examinanden vid körprov och muntligt förhör ådagalagt sig kunna säkert manövrera bil och vara förtrogen med stadgandena om trafik med motorfordon och de allmänna trafikföreskrifterna samt, där yrkeskörkort är i fråga, därjämte vara väl inkommen i bilens konstruktion och skötsel, skall besiktningsmannen åt honom utfärda intyg över avlagd examen och däri uppgiva, vilket slag av bil som vid körprovet använts samt huruvida examen avlagts för erhållande av privat- eller yrkeskörkort och vilken besiktningsmannens uppfattning om examinandens lämplighet som bilförare är.

5. Det åligger examinanden att anskaffa bil för körprovet. Han skall under körprovet anses vara förare.

25 §.

1. Körkort sökes skriftligen hos polismyndigheten på den ort, där sökanden är bosatt, eller, i fråga om yrkeskörkort, hos polismyndigheten på den ort, där sökanden ärnar utöva föraryrket.

2. Villkoren för körkortets erhållande äro:

a) att sökanden avlagt i 24 § nämnd förarexamen eller att han under tjänstgöring vid truppavdelning inom försvarsväsendet avlagt motsvarande förarexamen och där under minst tre månader

tjänstgjort som bilförare;

b) att sökanden fyllt 18 år eller, i fråga om yrkeskörkort, 20 år och att han ej med hänsyn till sina personliga egenskaper kan anses olämplig att föra bil;

c) att sökanden är känd som nykter och ordentlig samt att han icke lider av sådan sjukdom eller sådant kroppslyte, som väsentligen minskar hans förmåga att föra bil, att synskärpan, efter korrektion av möjligen förefintliga refraktionsfel, uppgår till minst 4/5 på det ena ögat och minst 2/5 på det andra och att han åtminstone på det ena örat väl uppfattar vanlig samtalsstämma på 4 meters avstånd;

d) att sökanden icke dömts till straff för att i berusat eller av alkoholdrycker påverkat tillstånd ha fört bil;

e) att sökanden, där ansökningen avser yrkeskörkort, åtnjuter medborgerligt förtroende och att, om han utan förlust av medborgerligt förtroende blivit dömd till straff för sådant brott, att han på grund därav måste anses olämplig att yrkesmässigt föra bil, minst tre år förflutit efter straffets utstående; samt

f) att sökanden, i fråga om körkort, berättigande att föra buss eller kombinerad bil, har en under de senaste fem åren förvärvad,

minst två årig praktik såsom förare av lastbil i yrkesmässig trafik eller i annans tjänst samt att sökanden avlagt körprov med sådan bil.

3. I ansökan, som ingives till i 1 mom. nämnd polismyndighet, skall uppgivas, huruvida sökanden tidigare erhållit eller sökt körkort. Vid ansökningen skola fogas intyg, utfärdat högst tre månader tidigare däröver, att sökanden uppfyller de i 2 mom. a) punkten stadgade fordringarna, officiellt intyg om sökandens ålder och frejd, av legitimerad läkare högst tre månader tidigare utfärdat intyg över hans hälsotillstånd, syn och hörsel, så ock för körkortet tjänligt fotografikort av sökanden i två exemplar, det ena försett med egenhändig namnteckning såväl av sökanden som av den, som utfärdat intyget över avlagd förarexamen.

4. Är sökanden ej bosatt inom den polismyndighets distrikt, hos vilken körkortet sökes, eller har han varit där bosatt kortare tid än ett år, skall polismyndigheten, såvida den icke äger kännedom om sökandens levnadssätt och personliga egenskaper, anhålla om utlåtande därom av polismyndigheten i sökandens nuvarande eller tidigare hemort. Avser ansökningen yrkeskörkort, bör beträffande sökanden jämväl utdrag ur straffregistret införskaffas.

5. Utvisa ansökningshandlingarna och den ytterligare utredning, som till äventyrs införskaffats, att sökanden uppfyller föreskrivna villkor, skall polismyndigheten för honom utfärda körkort. Där sökanden icke utan användande av glasögon innehar erforderlig synskärpa, skall i körkortet antecknas, att han är skyldig att vid körning bära glasögon.

6. Polismyndigheten kan, efter att hava införskaffat besiktningsmannens utlåtande, bevilja vid bilaffär, bilfabrik eller bilreparationsverkstad eller servicestation för bilar anställd person, som innehar körkort, berättigande att föra lastbil, tillstånd att för provkörning och tillfällig förflyttning föra jämväl buss och kombinerad bil. Sådant tillstånd meddelas inom körkortets giltighetstid.

7. Landskapsnämnden äger rätt att på ansökan bevilja eftergift från bestämmelserna i denna paragraf.

26 §.

1. Förnyelse av körkort skall sökas hos polismyndigheten på den ort, där sökanden är bosatt eller, ifråga om yrkeskörkort, tjänstgör som bilförare. Ansökningen skall åtföljas av det tidigare körkortet eller officiell avskrift därav och, om sökandens kör-

skicklighet ej är av polismyndigheten känd, utredning därom, att sökanden genom att föra bil vidmakthållit sin körskicklighet. Finnes anledning att antaga, att sökanden ej längre kan säkert manövrera bil, förelägge polismyndigheten honom att efter omständigheterna antingen avlägga ny examen inför besiktningsmannen eller förete nytt läkarintyg eller att fullgöra båda dessa villkor.

2. Vill den, som innehar giltigt körkort, erhålla rätt att föra bil av annat slag än det, till vars förande kortet berättigar, ansöke om utvidgat körtillstånd hos i 1 mom. nämnd polismyndighet och foge vid ansökningen körkortet jämte besiktningsmannens intyg över avlagd kompletterande examen. Angående meddelat utvidgat tillstånd skall polismyndigheten göra anteckning i sökandens körkort. Sådant utvidgat tillstånd förlänger likväl icke körkortets ursprungliga giltighetstid.

27 §.

Över utfärdade körkort och körtillstånd skall polismyndigheten föra förteckning eller kortregister, vari bör antecknas körkortets nummer och dagen för dess utfärdande samt innehavarens namn, födelseort och -datum, yrke och adress. Däri samt i körkortet skola antecknas de straff för överträdelse av föreskrifterna om

biltrafik eller allmän trafik innehavaren av kortet ådömts samt straffen för fylleri och förande av bil i berusat eller av alkoholdrycker påverkat tillstånd ävensom anhållandena för fylleri, så ock, i fråga om yrkeskörkort, de straff, som ådömts för i 25 § 2 mon. e) punkten omförmälda brott.

28 §.

1. Giltigt körkort, utfärdat i riket av behörig myndighet, medför rätt att föra bil inom landskapet.

2. Om i vad mån körkort, som utfärdats i Danmark, Norge och Sverige, medför rätt att föra bil i landskapet, gäller vad därom i överenskommelser mellan Finland och dessa länder är föreskrivet.

3. Angående användningen och giltigheten i landskapet av körkort, som utfärdats för internationell trafik, är stadgat i internationella konventionen om biltrafik.

4. Önskar någon, som innehar utom landet utfärdat körkort av annat slag än i 2 och 3 mom. är sagt, föra bil i landskapet, må han i den ordning, som i detta kapitel är stadgat, förskaffa sig körkort av polismyndigheten på den ort, där han uppehåller sig. Avses endast förande av personbil i privat trafik, vare polismyndigheten dock berättigad att, efter egen prövning utan att fordra förarexamen och föreskriven annan utredning, meddela sökanden körtillstånd för en tid av högst tre månader.

VI Kap.

Om körning med bil.

29 §.

1. Vid framförande av bil äro dess högsta tillåtna axeltryck samt största tillåtna bredd följande:

a) på grusbelagd gata och huvudväg 6,4 ton och 2,3 meter;

b) på väg av annat slag 5,6 ton och 2,3 meter;

c) bredden på bils flak eller karosseri får inom ramen för i a) och b) punkterna nämnda fall vara högst 40 centimeter större än bilens bredd vid de främre stänkskärmarna.

2. Finnes på bil i stället för bakaxel en tvåaxlad boggi, äro de i 1 mom. nämnda axeltrycken 4,2 och 3,4 ton.

3. Bils totalvikt får likväl icke överstiga broars och färjors medelst trafiktecken angivna bärighet.

4. Då marken är frusen, kan under de i 3 mom. nämnda förutsättningarna på väg, som i 1 mom. b) punkten avses, framföras bil, vars axeltryck är högst 6,4 ton, och, såvida på bilen finnes en tvåaxlad boggi, högst 4,2 ton.

5. Då bils bredd fastställes, beaktas icke backspegeln och riktningsvisaren.

6. Är belastningen av bil, vars fastställda totalvikt eller största axeltryck överstiger den på viss väg, gata, bro eller färja i allmänhet tillåtna eller i stöd av 33 § begränsade vikten, så mycket mindre än bärförmågan, att bilens verkliga totalvikt eller axeltryck icke överstiger sagda belopp, må den sålunda belastade bilen framföras på ifrågavarande väg, gata eller bro och befordras på färja, såvida icke annat hinder möter.

7. Landskapsnämnden kan på ansökan medgiva undantag från bestämmelserna i 1, 2 och 3 mom. Likaså vare magistraten berättigad att, efter stadsstyrelsens och polismyndighetens hörande, bevilja eftergift från dessa bestämmelser inom Mariehamns stadsområde. Väginganiören i landskapet Åland kan även för högst fyra månader i sänder för utförande av viss transportuppgift inom landskapet, och länsman för tillfällig färd på väg inom hans distrikt, tillåta begagnande av bil, som icke motsvarar sagda bestämmelser, dock så, att vederbörande, om vägen eller bron därvid tager skada, skall ersätta den vållade skadan.

30 §.

1. Vid framförande av bil skall hastigheten anpassas efter trafiksäkerhetens krav och därvid beaktas, att föraren i alla situationer säkert behärskar fordonet.

2. För paketbil, buss och kombinerad bil må hastigheten ej överskrida 70 och för lastbil 50 kilometer i timmen.

3. Vid körning skall särskilt iakttagas: att stor hastighet må komma till användning endast där körbanan är tillräckligt bred, sikten klar och trafiken i allmänhet lätt att bedöma; att hastigheten bör nedbringas under mörker och i dimma samt invid skola, sjukhus och på bro ävensom eljest på farliga ställen, så ock där farten enligt uppställda trafikmärken bör saktas eller särskild försiktighet i allmänhet iakttagas; att i stad i gathörn och annan trafikledskorsning eller där körbanan är sådan, att bilen lätt slirar, ej må användas större hastighet, än att bilen vid behov kan tillräckligt hastigt stannas; och att på landsbygden i vägkurvor och stigningar samt jämväl annars där sikten icke är klar, den körande skall hålla så nära högra vägkanten som möjligt och därvid ävensom i trafikledskorsningar, vid möte med eller omkörning av andra körande och vid halt före i nödig mån nedbringa hastigheten.

4. Förare åligger

a) att på givet tydligt tecken av polisman, försedd med synligt tjänstemärke, stanna motorfordon; och är polisman, om detta underlåtes, berättigad att med iakttagande av honom i tjänsten lämnade anvisningar bruka det våld, som kräves för att stoppa fordonet, dock icke använda skjutvapen, förutom i det fall, som omnämnes i 8 § 3 kap. strafflagen; samt

b) att, om genom motorfordon vållats skada, stanna fordonet samt på tillsägelse uppgiva sitt namn och sin adress ävensom fordonets registreringsort och nummer samt dess ägares namn och adress samt att, om någon därvid tillskyndats kroppsskada eller eljest försatts i hjälplöst läge, bistå den skadade och att vid behov utan ersättning transportera denne till närmaste plats, där han kan erhålla nödig hjälp.

31 §.

1. Ägare och förare av bil skola tillse, att bilens utrustning står i överensstämmelse med denna landskapslag och med stöd därav meddelade föreskrifter och att igenkänningsmärken, signal-, belysnings-, styr-, bromsnings- och övriga anordningar äro i gott skick. Registerutdrag eller som registerutdrag interimistiskt

gällande intyg samt körkort böra under körning medföras.

2. I stad och tättbefolkat bosättningscentrum på landsbygden, så ock i tättbebyggt område i by är avgivande av ljudsignal förbjudet, utom där fara för påkörning eller sammanstötning är för handen. Dock må vid framförande av bil, varmed sjuk transporteras, eller av polisbil, som användes för färd i brådskande tjänsteärende, eller ock av till brandväsendet hörande bil vid färd till brandplats, om synnerligen stor hastighet är i fråga, sådana ljudsignaler avgivas, att andra vägfarande bliva tillfyllest varskodda. Därvid må ock apparat med gäll ton användas. Med avseende å ljudsignals avgivande annorstädes ävensom signalering vid stannande eller ändring av körriktning lände till efterrättelse, vad i vägtrafikstadgan för landskapet Åland föreskrives.

3. Bils belysningsanordningar såväl fram- som baktill böra vara tända vid färd i dimma eller skymning och under mörker. På de områden, som i 2 mom. avses, må bländande ljus ej användas för annat än avgivande av kort signal före passerande av korsning, ej heller vid möte med annat fordon annorstädes.

32 §.

1. Vid befordran av passagerare i yrkesmässig trafik må förare

ej röka tobak.

2. Möter eller upphinner bil någon, som färdas med häst eller leder husdjur, skall föraren iakttaga särskild försiktighet och på tecken av denne stanna bilen samt vid behov jämväl motorn. På mjuk väg eller vid smutsigt väglag skall hastigheten av föraren så nedbringas, att annan vägfarande eller fotgängare ej utsättes för smutsstänk.

3. Förare skall tillse, att med bilen ej befordras flere personer eller större last, än vad bilens bärförmåga och största tillåtna axeltryck enligt registerutdraget förutsätta. Vid beräkning av passagerarantalet medräknas ej barn under fyra år, som sitter i ledsagarens famn. Två barn under tolv år anses motsvara en fullvuxen passagerare. Likaså skall förare tillse, att lastens bredd ej överskjuter bilens bredd.

4. Utom den eller de personer, som enligt registerutdraget få sitta vid sidan av föraren, må med lastbil över huvud ej utan landskapsnämndens tillstånd befordras personer. Likväl må med sådan bil kostnadsfritt befordras arbetare eller för lastning eller lossning av bilen erforderligt hjälpmanskap till arbets- eller annan plats och tillbaka på villkor, att polismyndighets för dylik be-

fordran meddelade anvisningar iakttagas.

5. Lastbil må med polismyndighets för varje gång meddelade tillstånd tillfälligt begagnas för befordran av personer till sådana andakts-, fest-, föredrags- och andra liknande tillfällen, till vilka ortsbefolkningen ej är i tillfälle att färdas med andra slags kommunikationsmedel och för skälig kostnad. Vid meddelande av sådant tillstånd bör beaktas:

a) att ifrågavarande bil är med hänsyn till de färdandes säkerhet för ändamålet lämplig och att, om med bilen i allmänhet bedrives linje- eller områdestrafik, den tillärnade färden ej vållar nämnda trafik avbräck;

b) att tillståndet meddelas blott för en till tiden och orten noggrant bestämd färd;

c) att bilen köres av sin ordinarie förare, som bör inneha minst två års praktik såsom förare av lastbil i yrkesmässig trafik eller i annans tjänst;

d) att bilen för färden är försedd med i vagnsflaket stadigt fastgjorda bänkar med ryggstöd samt med tillräckligt starka och höga kanträck;

e) att i tillståndet skall fastställas det högsta antal per-

soner, som får befordras med bilen, med beaktande av att för varje person på flaket reserverats ett utrymme av 0,4 x 0,7 meter och att passagerarna icke få stå på flaket; samt

f) att bilen, ifall avgift för transporten uppbäres, är försäkrad jämväl för personbefordran.

Tillfälligt tillstånd beviljas av polismyndigheten i bilens hemort eller i fråga om bil, som användes i områdes- eller linjetrafik, i dennas stationsort eller i trafikövervakningsorten.

6. I ömmande fall vare förare av lastbil berättigad att under färd upptaga högst fem fotgängare på lastflaket för kostnadsfri befordran, dock under förutsättning att flaket är försett med uppstående kanter och vederbörande utan risk kunna sitta där.

7. I en sluten paketbil får inom ramen för dess bärighet tillfälligt upptagas förutom föraren högst åtta passagerare, såvida bilen är försedd med sittplatser, som av besiktningsman godkänts för sådan transport.

8. Medan bil är i rörelse, må ingen uppehålla sig på dess tak, fotsteg, kofångare eller annan utanför det egentliga bilkarosseriet befintlig ställning eller anordning.

33 §.

1. Där ortsförhållandena sådant påkalla, äge landskapsnämnden på landet och magistraten i Mariehamn rätt att:

a) för viss tid förbjuda motorfordonstrafik av angivet slag;

b) inskränka bils hastighet, axeltryck, totalvikt och bredd samt lastens längd ävensom användningen av släpvagn på viss gata, väg, vägdel eller på visst område; i stöd av denna punkt påbjudna inskränkningar skola underställas landskapsnämnden för fastställelse; samt

c) utfärda bestämmelser om i vilken ordning motorfordon få köra över färjled eller smal bro.

2. Den, på vilken underhållet av väg ankommer, skall foga anstalt om och bekosta trafikmärkens uppställande på de gator och vägar samt vid de områdens gränser, som av inskränkningarna berörras.

VII Kap.

Om släpvagn, motorcykel och vissa andra motorfordon.

34 §.

Släpvagn, som är så kopplad till dragande bil, att en väsentlig del av dess belastning vilar på den dragande bilen, är p å - h ä n g s v a g n och släpvagn, vars belastning helt eller nästan

helt och hållet vilar på själva släpvagnen, e g e n t l i g s l ä p v a g n .

35 §.

1. Släpvagn må icke användas för personbefordran, ej heller må samtidigt mer än en släpvagn vara kopplad till en bil, men samma släpvagn får användas kopplad till olika bilar, liksom även samma bil får brukas som dragfordon för olika släpvagnar.

2. Till lastbil får kopplas:

a) påhängsvagn, vars verkliga axeltryck icke överstiger axeltrycket på den dragande bilen;

b) tvåaxlad egentlig släpvagn, vars verkliga totalvikt icke är större än den dragande bilens totalvikt, eller enaxlad egentlig släpvagn, vars verkliga totalvikt är högst hälften av den dragande bilens totalvikt.

3. Till person- och paketbil må kopplas enaxlad egentlig släpvagn, vars verkliga totalvikt uppgår till högst hälften av den dragande bilens egen vikt.

4. Till buss och kombinerad bil får kopplas enaxlad egentlig släpvagn, vars verkliga totalvikt uppgår till högst en tredjedel av den dragande bussens eller bilens totalvikt.

5. Besiktningsmannen bör i registerutdrag för släpvagn göra anteckning om de dragbilar, i samband med vilka släpvagnen är godkänd för användning samt om släpvagnens härvid tillåtna största belastning.

6. Landskapsnämnden kan bevilja undantag från bestämmelserna i denna paragraf och bestämma, på vilka villkor släpvagn får begagnas i samband med andra motorfordon.

36 §.

1. Vid begagnande av släpvagn skola bestämmelserna rörande lastbil i tillämpliga delar lända till efterrättelse med följande avvikelser och tillägg:

a) kopplingsanordningarna mellan släpvagn och dragande bil skola vara hållbara och ändamålsenliga och av besiktningsman godkända;

b) släpvagn får endast med landskapsnämndens tillstånd vara bredare än den dragande bilen;

c) i påhängsvagn må last eller lastflak sträcka sig högst 20 % av sin längd framom svängpunkten;

d) tvåaxlad släpvagn bör vara försedd med effektiv automatisk bromsanordning eller bromsanordning, som skötes av den dragande bilens förare;

e) på lastbil, som begagnas med tillkopplad släpvagn, skall mitt över vindrutan anbringas ett blått signalljus;

f) vid framförande av lastbil med därtill kopplad egentlig släpvagn må största hastigheten vara högst 40 kilometer i timmen.

2. Landskapsnämnden skall föra ett särskilt register över släpvagnar, avsedda för stadigvarande bruk. Angående det igenkänningsmärke, som skall anbringas på släpvagn, meddelas av landskapsnämnden särskilda föreskrifter.

3. Vid trafik på is samt i samband med traktor må i stället för släpvagn släpsläde tillkopplas. Släpsläden bör därvid till förekommande av slirning åt sidan förses med lämplig anordning, som ej skadar vägen. I övrigt skola med avseende på släpsläde föreskrifterna om släpvagn äga motsvarande tillämpning.

37 §.

Bestämmelserna i denna landskapslag rörande personbil i privat trafik gälla i tllämpliga delar jämväl motorcykel , dock med följande avvikelser och tillägg:

a) på motorcykel skall finnas åtminstone en bromsanordning. Användning av backspegel, riktningsvisare och stoppljus är ej obligatorisk;

b) motorcykel bör vara försedd med fjärr- och närljus samt nummerljus. Då sidvagn användes, skall på dennas yttre kant finnas signalljus, som framåt visar vitt och bakåt rött ljus;

c) över motorcyklar skall föras ett särskilt register. Igenkänningsmärke för motorcykel fastställes av landskapsnämnden;

d) för motorcykel utfärdas särskilt körkort. För att erhålla sådant bör sökande ha fyllt minst 16 år. Vid anmälan till examen för att erhålla körkort, berättigande att föra motorcykel, behöver undervisningsintyg icke företes. Körkort, som medför rätt att föra bil, berättigar även till förande av motorcykel;

e) med tillstånd av polismyndighet må till motorcykel kopplas släpsläde; samt

f) motorcykel behöver icke undergå efterbesiktning, såvitt icke särskilda skäl därtill äro.

38 §.

Där traktor eller biltraktor, som enligt 3 § 2 mom. i denna landskapslag skall registreras, användes, försedd med släpvagn, för godsbefordran, skola med avseende på den iakttagas de i denna landskapslag ingående stadganden om lastbil, som äro tillämpliga på traktor, med följande avvikelser:

a) på traktor må i vintertrafik användas även halvmassiva gummiringar eller krypkedjor;

b) vid användning av traktor eller biltraktor jämte därtill kopplad släpvagn i trafik på allmän väg vare körhastigheten högst 20 kilometer i timmen.

39 §.

Motorsläde må allenast med landskapsnämndens tillstånd begagnas för befordran av personer eller gods.

VIII Kap.

Om bil, som för tillfälligt bruk införts från utlandet.

40 §.

Den, som från utlandet anländer till landskapet med bil, vare jämväl i det fall, att vagnen saknar igenkännings- och nationalitetsmärken, berättigad att fortsätta färden till närmaste polismyndighet.

41 §.

1. Innehar någon, som är varaktigt bosatt utomlands, av finsk konsul eller av polismyndighet i hans hemland eller av konsul, som företräder detta land i Finland utfärdat intyg att bil, som av honom för eget tillfälligt bruk hit medförts från utlandet, är så

beskaffad, att den enligt gällande bestämmelser i hans eget land där får användas i trafik, vare besiktning och registrering av bilen icke av nöden. Nämnda intyg skall endast företes för polismyndigheten på den första ort i landskapet, där fordonet är avsett att begagnas. Är intyget i behörig ordning eller företes, där sådant saknas, av ägaren eller innehavaren intyg, utfärdat av vederbörande besiktningsman, att bilen uppfyller föreskrifterna i denna landskapslag, meddele polismyndigheten tillstånd att i landskapet tillfälligt bruka bilen. Sådant tillstånd är gällande för en tid av tre månader, räknat från den dag bilen till landskapet införts, och bör tillståndsbeviset vid bilens användning alltid medföras.

2. Om meddelat tillstånd skall polismyndigheten ofördröjligen underrätta landskapsnämnden. I fall av fog äger landskapsnämnden återkalla sådant tillstånd.

3. I 1 mom. nämnd bil bör på den första ort, där den är avsedd att brukas, införas i polismyndighetens förteckning, vari enligt ägarens uppgift angivas bilens beskaffenhet samt ägarens eller innehavarens namn, yrke och adress. På bilen skola anbringas två igenkänningsmärken, upptagande i svart på vit botten bokstaven X

jämte ordningsnummer. Sådana igenkänningsmärken skola av landskapsnämnden tillhandahållas polismyndigheterna för att till vederbörande utlämnas mot avgift, som av landskapsnämnden bestämmes.

4. Polismyndighet skall tillse, att i denna paragraf avsedd bil, om den brukas längre tid än tre månader i landskapet, i vederbörlig ordning besiktigas och registreras samt föreskrivet registerutdrag för densamma löses.

42 §.

Är från utlandet anländ bil försedd med i internationella konventionen om biltrafik omförmälda registreringsmärken och internationellt igenkänningsmärke ävensom tillståndsbevis för internationell trafik i enlighet med sagda konvention, må, där gällande föreskrifter om tullbehandling iakttagits och vederbörande tullmyndighet i det internationella tillståndsbeviset antecknat dagen för bilens ankomst till Finland, hinder från polismyndighets sida icke i andra än i konventionen nämnda fall ställas för bilens begagnande i Finland under en tid av högst tre månader.

43 §.

1. Finlands Automobil Klubb samt Yleinen Autoliitto r.y. och Maaseudun Autonomistajain Liitto r.y. benämnda förbund äro enligt

i riket gällande bestämmelser berättigade att i Finland utfärda i internationella konventionen om biltrafik nämnda internationella tillståndsbevis. Sådant tillståndsbevis utfärdas blott för bil, som är vederbörligen registrerad och erhållit igenkänningsmärken. Bil, som i tillståndsbeviset avses, skall vara tilldelad i internationella konventionen nämnt särskilt igenkänningsmärke.

2. De i 1 mom. nämnda organisationerna äga ock rätt att utfärda i internationella konventionen förutsatta körkort för internationell trafik.

3. Jämlikt denna paragraf utfärdade internationella tillståndsbevis och körkort äga enligt därför i riket utfärdade stadganden giltighet endast där de äro försedda med påteckning av polisinrättningen i Helsingfors stad.

IX Kap.

Om yrkesmässig biltrafik.

44 §.

1. Bilägare, vilken ärnar antingen mot ersättning betjäna allmänheten eller viss uppdragsgivare genom att med bil befordra personer eller gods eller båda, bör utverka tillstånd till bedrivande av sådan y r k e s m ä s s i g t r a f i k .

2. Yrkesmässig biltrafik må utövas antingen som l i n j e - t r a f i k eller såsom o m r å d e s t r a f i k. Med linjetrafik avses regelbunden trafik på viss sträcka, med område s t r a f i hyres- eller beställningskörning inom visst område. Användning av buss och kombinerad bil i områdestrafik må tillåtas endast för tillgodoseende av turismens eller annan speciell trafiks behov.

45 §.

1. Tillstånd att bedriva linjetrafik skall sökas hos landskapsnämnden.

2. Ansökningen skall innehålla uppgift om trafiksträckan, trafikens art, antalet och beskaffenheten av de bilar, som komma att tagas i bruk, samt antalet turer om dagen eller i veckan ävensom därom, huruvida trafiken skall upprätthållas under hela körningsåret eller endast vissa tider därav. Vid ansökningen skola fogas förslag till trafiktaxa och tidtabell, kartblad i tre exemplar, på vilka linjen är noggrant utmärkt, avskrift av ansökningen och tidtabellen i tre exemplar, samt, där sökanden ej är landskaps- eller statsinrättning eller kommun, utredning om sökandens frejd och därom, att han råder över sig och sin egendom, eller, där sökanden är bolag eller andelslag, utdrag ur handelsregistret jämte bo-

lagsordning eller andelslagets stadgar. I ansökan, som rör uteslutande godstrafik, skall, där noggrann tidtabell icke är avsedd att i trafiken följas, antalet turer om dagen eller i veckan uppgivas.

3. Över ansökningen införskaffar landskapsnämnden vid behov vederbörande polis- och andra myndigheters, organisationers och kommuners utlåtande.

4. Vid prövning av fråga om beviljande av tillstånd till linjetrafik skall tagas i beaktande, huruvida den tillärnade trafiken ur synpunkten av det allmännas intresse och med hänsyn till de trafikförbindelser, som redan finnas, är behövlig och ändamålsenlig, så ock sökandens tillförlitlighet, vederhäftighet och förmåga att behörigen handhava trafiken.

5. Körningsåret räknas från den 1 juni till påföljande 1 juni.

46 §.

1. Linjetrafiktillstånd meddelas tillsvidare eller på viss tid och landskapsnämnden bestämmer de villkor, på vilka tillståndet beviljats, och t r a f i k ö v e r v a k n i n g s o r t e n samt fastställer trafiktaxan och tidtabellen.

2. Linjetrafiktillståndet innefattar förpliktelse att utöva trafiken i enlighet med trafiktillståndet. I bil i linjetrafik skall

avgiftsfri befordran beredas den polismyndighet, som övervakar denna trafik, besiktningsman, stadd på resa i tjänsteärende inom landskapet, samt av landskapsnämnden förordnad trafikinspektör.

3. Av trafiktillståndet skall avskrift jämte kartblad över linjen samt tidtabellen av landskapsnämnden tillställas polismyndigheten på övervakningsorten ävensom i mån av behov jämväl annan myndighet och organisation.

4. Landskapsnämnden kan meddela från det ursprungliga tillståndet avvikande tilläggsföreskrifter om trafikens utövande.

5. Polismyndigheten på trafikövervakningsorten må på ansökan tillåta, att linje vintertid förkortas eller att trafiken på grund av snöhinder eller av annan tvingande orsak avbrytes.

47 §.

1. Den, som erhållit linjetrafikstillstånd, bör, innan trafiken påbörjas, uppvisa sitt trafiktillstånd för polismyndigheten på övervakningsorten.

2. Underlåter tillståndshavaren utan giltig anledning att igångsätta trafiken på i trafiktillståndet utsatt tid, skall tillståndet anses förfallet. Detta bör polismyndigheten på övervakningsorten ofördröjligen anmäla hos landskapsnämnden.

3. Landskaps- eller statsinrättning, som erhållit linjetrafiktillstånd, är icke underkastad bestämmelserna i denna paragraf.

48 §.

1. Varje år skola de tillståndshavare, som äro under följande körningsår fortsätta sin linjetrafik, vid tidtabellsmöten, som anordnas på tid och ort, som särskilt för varje gång bestämmes av landskapsnämnden, och vid vilket även besiktningsmannen samt polismyndigheten på övervakningsorten skola vara företrädda, framlägga sina förslag till tidtabell för det följande körningsåret och inom en vecka efter tidtabellsmötets avslutande insända dem till övervakningsortens polismyndighet, som inom två veckor vidare befordrar dessa förslag jämte eget yttrande till landskapsnämnden. Landskaps- eller statsinrättning, som bedriver linjetrafik, skall insända sina förslag till tidtabell inom två veckor efter det tidtabellsmötet avslutats direkte till landskapsnämnden.

2. Ansökningar om tidtabell, vilka icke framlagts vid tidtabellsmöte, handläggas i samma ordning som ansökningar om trafiktillstånd.

3. Angående tid och ort för här avsedda tidtabellsmöten erhålla vederbörande tillståndshavare skriftligt meddelande.

4. Landskapsnämnden fastställer före ingången av körningsåret tidtabellerna med beaktande av övriga trafikförbindelser och tillser därvid, att trafikturerna på samma linje icke inverka störande på varandra. Vid behov kan landskapsnämnden under körningsåret ändra fastställd tidtabell.

5. Tillståndshavaren skall på lämpligt sätt bringa fastställd tidtabell och trafiktaxa till allmänhetens kännedom.

6. Utövare av linjetrafik skall vid äventyr av trafiktillståndets förlust avlämna statistiska uppgifter om trafiken i enlighet med de anvisningar, som av landskapsnämnden fastställts. De sålunda insamlade uppgifterna skola anses såsom konfidentiella.

49 §.

Tillståndshavare är berättigad att med skriftligen meddelat tillstånd av polismyndigheten på övervakningsorten uthyra bil, som användes i linjetrafik, för tillfällig exkursion eller färd utom den egentliga linjen, såvida den regelbundna linjetrafiken icke därav lider men.

50 §.

1. Polismyndighet bör inom sitt distrikt noga övervaka, huru vederbörande utövare av linjetrafik handhava trafiken.

2. Polismyndigheten på övervakningsorten skall vaka över, att tidtabellen och taxan ävensom gällande trafikvillkor efterlevas, samt tillse, att de vagnar, som användas i trafiken, hållas snyggga, och i sådant syfte tid efter annan verkställa inspektioner.

3. Därest tillståndshavaren icke längre uppfyller förutsättningarna för erhållande av trafiktillstånd eller tillståndsvillkoren ej iakttagas eller trafiken eljest ej behörigen handhaves, kan trafiktillståndet av landskapsnämnden återkallas.

51 §.

1. Önskas förnyelse eller ändring av linjetrafiktillstånd, skall ansökan därom göras på sätt i 45 § om utverkande av tillstånd är sagt. Vid ansökningen skola fogas kartblad, på vilka linjen angivits, samt den för sökanden utfärdade tillståndsresolutionen eller avskrift därav.

2. Dör tillståndshavare, är dödsboet berättigat att fortsätta trafiken under högst sex månader, dock på villkor, att dödsboet ofördröjligen hos landskapsnämnden anmäler någon godtagbar person, som ansvarar för tillståndshavarens förpliktelser.

52 §.

Landskapsnämnden äger utfärda närmare föreskrifter angående ord-

ningens upprätthållande i linjebil under färd.

53 §.

1. Tillstånd att utöva områdestrafik på landet skall sökas hos landskapsnämnden.

2. Ansökningen skall göras skriftligen och däri uppgivas, vilka kommuner området omfattar och vad slags trafik som är avsedd att bedrivas, och huru många bilar, som skola insättas i trafiken, så ock var dessa bilar bliva stationerade, eller deras s t a t i o n s o r t. Vid ansökningen skola fogas förslag till trafiktaxa samt, såvida sökanden icke är landskaps- eller statsinrättning eller kommun, utredning om, att sökanden är välfrejdad och råder över sig och sin egendom, eller, om sökanden är bolag eller andelslag, handelsregisterutdrag och bolagsordning eller andelslagets stadgar.

3. Vid prövning av fråga om beviljande av tillstånd till områdestrafik skall sökandens tillförlitlighet och lämplighet att utöva sådan trafik prövas samt tillika tagas i betraktande, huruvida den ifrågasatta trafiken med hänsyn till de trafikmöjligheter, som redan finnas, är behövlig.

54 §.

1. Tillstånd till områdestrafik beviljas av landskapsnämnden för högst fem år med fastställande tillika av trafikområdet, antalet av och stationsorten för de bilar, som i trafiken skola tagas i bruk, tidpunkten då trafiken skall börja, samt tillståndsvillkoren och trafiktaxan.

2. Innan trafiken påbörjas, skall trafiktillståndet uppvisas för stationsortens polismyndighet, som i utdraget ur bilregistret anteckna, att bilen får användas i områdestrafik inom det i tillståndet nämnda området, likväl under förutsättning, att bilen icke redan är antecknad för användning inom annat område. Vidare skall polismyndigheten tillse, att bilarna hållas snygga, och i sådant syfte tid efter annan verkställa inspektioner.

3. Där ej övermäktigt hinder eller annat giltigt skäl föreligger, är den, som erhållit tillstånd till områdestrafik, skyldig att på anhållan utföra körning i enlighet med trafiktillståndet.

4. Tillstånd till områdestrafik innefattar även rätt att företaga tillfällig färd utom trafikområdet. Bilen skall då utan dröjsmål föras tillbaka till stationsorten, varvid föraren får åtaga sig transporter i återfärdens riktning.

5. Där den, som erhållit tillstånd till områdestrafik, ej längre uppfyller förutsättningarna för erhållande av sådant trafiktill-

80803

stånd eller trafikvillkoren ej iakttagas eller trafiken eljest icke behörigen handhaves, kan den myndighet, som meddelat tillståndet, återkalla detta för viss tid eller helt och hållet.

55 §.

1. För områdestrafik inom stadsområde fastställes trafiktaxan av magistraten.

2. Tillstånd att utöva områdestrafik inom stadsområde sökes hos polismyndigheten. Ansökningen skall göras skriftligen och däri uppgivas, vad slags trafik, som är avsedd att bedrivas och med huru många bilar. Vid ansökningen bör fogas i 53 § 2 mom. nämnd utredning om sökanden.

3. Är sökanden tillförlitlig och för utövande av områdestrafik lämplig och den avsedda trafiken med hänsyn till de trafikmöjligheter, som redan finnas, anses behövlig, beviljar polismyndigheten, med iakttagande av utfärdade allmänna föreskrifter, trafiktillstånd för högst fem års tid och bestämmer tillika de villkor, på vilka tillståndet beviljats.

4. I fråga om tillståndshavare gäller i tillämpliga delar, vad i 54 § 2, 3, 4 och 5 mom. är sagt.

56 §.

80803

1. Med avvikelse från vad i detta kapitel är stadgat om trafiktillstånd äger postverket rätt att utan utverkat tillstånd använda bil för befordran av post.

2. Utövas yrkesmässig trafik med annat motorfordon än bil, lände bestämmelserna i detta kapitel i tillämpliga delar jämväl därvid till efterrättelse.

X Kap.

Särskilda bestämmelser.

57 §.

Var, som bryter mot denna landskapslag eller med stöd därav meddelade föreskrifter, straffes, där ej annorstädes strängare straff för förseelsen är utsatt, med högst femtio dagsböter. Dock vare den, som vid framförande av motorfordon underlåtit att medföra i 31 § 1 mom. nämnda handlingar och senast på den tredje söckendagen därefter uppvisar dem för vederbörande polismyndighet, fri från straff, där omständigheterna giva vid handen, att förseelsen föranletts av tillfälligt förbiseende.

58 §.

1. Har förare genom laga kraft vunnet utslag dömts till ansvar för att i berusat eller av alkoholdrycker påverkat tillstånd

ha framfört motorfordon eller yrkesförare för brott, som avses i 25 § 2 mom. e) punkten, skall körkortet helt och hållet återkallas.

2. Körkort skall helt och hållet eller för viss tid återkallas, där mot föraren yppats omständigheter, som jämlikt 25 § 2 mom. c) punkten utgöra hinder för erhållande av körkort.

3. Har förare annorlunda, än vad i 1 mom. är sagt, överträtt stadgandena i denna landskapslag eller med stöd därav meddelad föreskrift eller ock bestämmelse i landskapets trafikstadga, kan hans körkort återkallas för viss tid eller helt och hållet.

4. Körkort återkallas av landskapsnämnden. På de grunder, som omförmälts i 3 mom., må körkort återkallas för en tid av högst sex månader eller, där av tiden för körkortets giltighet icke återstår längre tid, helt och hållet, men på domstol ankommer att på yrkande av allmän åklagare besluta om återkallande av körkort för längre tid, varvid beslutet om återkallande skall av rätten delgivas landskapsnämnden och den polismyndighet, som utfärdat körkortet.

5. Den, vars körkort återkallats, skall genast avlämna det till vederbörande polismyndighet, som, där körkortet icke är utfärdat av denna, omedelbart efter det beslutet om återkallandet vunnit

laga kraft insänder meddelande om återkallandet jämte körkortet till den polismyndighet, som utfärdat kortet. Har domstol fattat beslut om återkallsndet, skall körkortets innehavare, så snart beslutet vunnit laga kraft, överlämna sitt körkort till sistnämnda polismyndighet.

6. Polismyndighet må efter omständigheterna interimistiskt omhändertaga körkort redan, innan beslut om dess återkallande fattats eller vunnit laga kraft. Förkastar domstol åtal för brott, på grund varav körkort interimistiskt omhändertagits, bör kortet genast återställas till ägaren, ändå att utslaget överklagas. Angående interimistiskt omhändertagande av körkort och dess återställande skall polismyndigheten, där körkortet icke utfärdats av denna, omedelbart underrätta den polismyndighet, som utfärdat körkortet.

7. Har körkort återkallats för minst ett års tid eller helt och hållet, skall tillkännagivande därom genom vederbörande polismyndighets försorg utan dröjsmål införas i tidningen Polisunderrättelser.

59 §.

1. Över beslut, som på grund av denna landskapslag eller med stöd

därav meddelade föreskrifter fattats av magistrat eller polismyndighet, kunna besvär inom femton dagar anföras hos länsstyrelsen. Av landskapsnämnden och länsstyrelsen meddelat beslut får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen inom trettio dagar.

2. I 1 mom. nämnd myndighets beslut skall gå i verkställighet, ändå att ändring däri sökes.

3. I denna paragraf nämnda besvärstider räknas från den dag vederbörande erhållit del av beslutet eller åtgärden.

4. Anmärkning mot åtgärd av besiktningsman må inom trettio dagar framställas hos landskapsnämnden.

60 §.

Landskapsnämnden äger fastställa formen för körkort, registerutdrag, besiktningsbevis, intyg och blanketter, igenkänningsmärken och provnummerskyltar ävensom trafikmärken samt andra i denna landskapslag nämnda handlingar och tecken. Å landskapsnämnden ankommer även att meddela erforderliga anvisningar rörande tillämpningen av denna landskapslag.

61 §.

Denna landskapslag träder omedelbart i kraft, och genom densamma upphäves landskapslagen den 29 juni 1940 om trafik med motorfordon i landskapet Åland (9/1940), dock med beaktande av följande:

a) vid landskapslagens ikraftträdande gällande körkort skola fortfarande gälla intill utgången av det femte året från deras utfärdande;

b) vid landskapslagens ikraftträdande gällande yrkesmässiga trafiktillstånd skola gälla intill utgången av år 1949;

c) vid landskapslagens ikraftträdande gällande tillstånd att använda släpvagn skola gälla intill utgången av år 1949;

d) vid landskapslagens ikraftträdande gällande tillstånd att använda bil, vars bruttovikt överskrider 6.000 kilogram, skola gälla intill utgången av år 1949;

e) i landskapslagens 5 § 2 mom. d), g) och h) punkterna samt 8 mom. intagna bestämmelser angående backspegel, riktningsvisare, angivande av axeltryck samt om gult signalljus skola bringas i verkställighet den 1 januari 1950;

f) halvmassiva gummiringar skola innan utgången av år 1949 utbytas mot luftringar;

g) till släpvagnar, som användas för virkeskörslor på landsbygden, skall innan utgången av år 1949 anskaffas stoppljus; och

h) bestämmelserna i 36 § 1 mom. e) punkten angående blått sig-

nalljus skall verkställas den 1 januari 1950.

Mariehamn den 2 november 1948.

På landskapsnämndens vägnar:

Lantråd

Viktor Strandfält.

Landskapssekreterare

Ch. Stormbom.

ÅLANDS LANDSKAPSNÄMND
KANSLIET

Mariehamn, den 16 november 1948.

Till Ålands landsting.

N:o 1593

Av ett förbiseende har i X kapitlet av förslaget till landskapslag om trafik med motorfordon i landskapet Åland uti landskapsnämndens framställning N:o 31/1948 särskilda stadganden bortfallit. På grund härav får landskapsnämnden vördsammast föreslå, att 57 och 59 §§ i förenämnda förslag till landskapslag måtte erhålla följande lydelse:

§ 57.

1. Var, som utan vederbörligt tillstånd utöver yrkesmässig trafik med motorfordon eller yrkesmässigt meddelar undervisning i körning med sådant fordon straffes med högst tvåhundra dagsböter.

Samma straff ådömes ägare av motorfordon, vilken uppsåtligen eller av oaktsamhet till förare antager person, som ej innehar vederbörligt körtillstånd, eller eljest

norstädes strängare straff för förseelsen är utsatt, med högst femtio dagsböter. Dock vare den, som vid framförande av motorfordon underlåtit att medföra i 31 § 1 mom. nämnda

tillåter dylik person framföra motorfordon.

2. Var, som bryter mot bestämmelserna om motorfordons maximihastighet eller om försiktig körning, straffes med böter. Har han därvid ådagalagt grov vårdslöshet eller visat uppenbar likgiltighet för andras trygghet, vare straffet fängelse i högst ett år.

3. Motorfordons förare, som i de uti 30 § mom 4 p. a) nämnda fall underlåter att stanna fordonet, straffes med böter eller fängelse ej utöver tre månader.

Lag samma vare, där förare ej stannar fordonet i fall, som i 30 § 4 mom. p. b) sägs, eller vägrar att avgiva där nämnda upplysningar eller i övrigt icke iakttager vad i sagda moment stadgats.

4. Var, som i syfte att hindra fordonets igenkännande, förser motorfordon, som icke är registrerat eller vars användning icke på annan grund tillåtits, med igenkänningsmärke, som är förvillande likt av vederbörande myndighet tilldelat igenkänningsmärke, eller å motorfordon, som med vederbörande myndighets tillstånd brukas i trafik, anbringar sådant märke i stället för det av myndigheten tilldelade igenkänningsmärket eller ock ändrar, täcker eller av

LAGUTSKOTTETS betänkande № 31/1948 med anledning av landskapsnämndens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om trafik med motorfordon i landskapet Åland.

№ 31/1948.

Med anledning av förenämnda framställning, varöver landstinget inbe-
amhålla följande:
av den 30 april
allmänna arbe-
ngående verk-
utfärdade in-
åberopas samma
h utrustning

en emanerat och
blivit anli-
r sin del ej
synes även

sista meningen
tinget på land-
ningen har
ringar i § 61.
ör landskapet,

nedanstående

Åland.

isterutdrag,
och provnum-
slag nämnda

lansamma upp-
rdon i land-

femte året från

utgången av år

lägsnar av vederbörande myndighet tilldelat igenkänningsmärke, straffes med böter eller med fängelse ej utöver sex månader.

Brukar han fordonet, vare straffet böter eller fängelse i högst ett år. Samma straff ådömes jämväl den, som brukar motorfordon, vars igenkänningsmärke han vet vara ändrat, täckt eller avlägsnat, på sätt härovan sägs.

5. Var, som vid framförande av motorfordon är drucken eller påverkad av starka drycker, straffes med fängelse i högst två år, eller, där omständigheterna äro synnerligen mildrande, med böter.

Lag samma vare, där ägare eller innehavare av motorfordon överlämnar sitt fordon att brukas av person, som är uppenbart drucken eller som han vet vara påverkad av starka drycker.

6. Var, som eljest bryter mot denna landskapslag eller med stöd därav meddelade föreskrifter, straffes, där ej annorstädes strängare straff för förseelsen är utsatt, med högst femtio dagsböter. Dock vare den, som vid framförande av motorfordon underlåtit att medföra i 31 § 1 mom. nämnda

tillåter dylik person framföra motorfordon.

2. Var, som bryter mot bestämmelserna om motorfordons maximihastighet eller om försiktig körning, straffes med

handlingar och senast på den trēdje söckendagen därefter uppvisar dem för vederbörande polismyndighet, fri från straff, där omständigheterna giva vid handen, att förseelsen föranletts av tillfälligt förbiseende.

§ 59.

1. Över beslut, som på grund av denna landskapslag eller med stöd därav meddelade föreskrifter fattats av magistrat eller polismyndighet, kunna besvär inom femton dagar anföras hos länsstyrelsen. Av landskapsnämnden och länsstyrelsen meddelat beslut får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen inom trettio dagar.

2. I 1 mom. nämnd myndighets beslut skall gå i verkställighet, ändå att ändring däri sökes.

3. I denna paragraf nämnda besvärstider räknas från den dag vederbörande erhållit del av beslutet eller åtgärden.

4. Anmärkning mot åtgärd av besiktningsman må inom trettio dagar framställas hos landskapsnämnden.

5. Har någon, som innehar körkort, ådömts straff för överträdelse av denna landskapslag eller på grund därav

meddelade föreskrifter, skall domstolen insända anmälan om sitt utslag till landskapsnämnden.

På landskapsnämndens vägnar:

Lantråd Viktor Strandfält.

Landskapssekreterare Ch. Stormbom.

LAGUTSKOTTETS betänkande № 31/1948 med anledning av landskapsnämndens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om trafik med motorfordon i landskapet Åland.

№ 31/1948.

Med anledning av förenämnda framställning, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, får utskottet vördsammast framhålla följande:

Lagförslaget bygger i huvudsak på rikets bilförordning av den 30 april 1948, varjämte ministeriets för kommunikationsväsendet och allmänna arbetena beslut av den 1 juni 1948, innefattande anvisningar angående verkställighet av bilförordningen, och ministeriets samma dag utfärdade instruktion för besiktningsmän tjänat till ledning. Dessutom åberopas samma

utrustning

en emanerat och
blivit anli-
sin del ej
synes även

sista meningen
tinget på land-
ningen har
ringar i § 61.
för landskapet,

nedanstående

Åland.

sterutdrag,
och provnum-
slag nämnda

lansamma upp-
don i land-

femte året från

utgången av år